

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545) หมวด 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, หน้า 7) สำหรับบุคคลในมาตรา 10 วรรค 2 ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ นั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 10) ได้ประกาศรับรองบุคคลของสถานศึกษาว่าเป็นคนพิการทางการศึกษาไว้ 9 ประเภท ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน ในด้านหลักสูตรนั้น มาตรา 28 กำหนดว่า หลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, หน้า 15)

จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้มีการนำบุคคลที่มีความบกพร่องที่ต้องการการศึกษาพิเศษซึ่งมีบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นหนึ่งในความบกพร่อง 9 ประเภท ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้เข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป แต่ข้อเท็จจริงพบว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีมากถึงร้อยละ 5 ของประชากรในวัยเรียน (ผดุง อารยะวิญญู, 2544, หน้า 7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีโรงเรียนที่มีศักยภาพในการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมที่สามารถดำเนินการและเป็นแบบอย่างสำหรับโรงเรียนทั่วไปได้เป็นโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม จำนวน 30 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนจำแนกตามประเภทความพิการดังนี้

บกพร่องทางการเห็น 28 คน บกพร่องทางการได้ยินจำนวน 11 คน บกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 100 คน บกพร่องทางร่างกาย จำนวน 45 คน เรียนรู้ช้า จำนวน 420 คน บกพร่องทางการพูด และภาษา จำนวน 31 คน มีปัญหาทางพฤติกรรม จำนวน 25 คน ออทิสติกจำนวน 11 คน พิการ ซ้ำซ้อน จำนวน 18 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 689 คน จากข้อมูลเบื้องต้น เห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนที่ เรียนรู้ช้ามีมากที่สุดถึง 420 คน คิดเป็นร้อยละ 60.96 เด็กเหล่านี้เป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาปกติแต่มี การทำงานของสมองบางส่วนผิดปกติ ส่งผลให้เกิดปัญหาอย่างเด่นชัดในด้านการเรียนโดยเด็กจะมี ความยากลำบากในการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542, หน้า 7-8) ปัญหา หรือความลำบากของเด็กกลุ่มนี้ สามารถส่งผลไปถึงวัยผู้ใหญ่ได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลือใน การจัดการเรียนการสอนเด็กเหล่านี้ให้สามารถเรียนรู้ได้นั้นจะต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ อาทิเช่น ความรู้ความเข้าใจในภาวะปัญหาของนักเรียนที่เรียนรู้ช้าตลอดถึง เทคนิคในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาด้านวิชาการให้กับ เด็กได้แก่ครูผู้สอนซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในสิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้การเรียนการสอนไม่บรรลุผล สำเร็จ ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กกลุ่มดังกล่าวควรใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน น่าสนใจ จึงได้จัดทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเขียนภาษาไทย ด้วยกิจกรรมภาษาพาสุนัข ซึ่งประกอบด้วยการเรียนรู้จากภาพ เกม เพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำทาย และการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนจากชุดพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อช่วยให้ครู สามารถพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ช้าด้านการอ่านและการเขียน ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ช้าโดยใช้กิจกรรมภาษาพาสุนัขสามารถ พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนรู้ช้า ได้มากน้อยเพียงใด
2. แบบแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนที่ เรียนรู้ช้า ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ช้าระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกิจกรรมภาษาพาสุนัขในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 3
2. เพื่อศึกษาแบบแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านการอ่านและการเขียนสำหรับ นักเรียนที่เรียนรู้ช้า ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 3 โรงเรียน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เป็นเนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามบัญชีคำ
พื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาการอ่าน การเขียนภาษาไทย หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน
และการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้อยู่ โดยใช้กิจกรรมการสอนการอ่านและการเขียนที่
เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน และฝึกทักษะอย่างหลากหลายด้วยชุดพัฒนาทักษะการอ่านและ
การเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นักเรียนที่เรียนรู้อยู่ หมายถึง เด็กที่มีความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย
ช้ากว่าเด็กปกติ ซึ่งเรียนร่วมในชั้นเรียนเต็มเวลา หรือบางเวลาในโรงเรียนปกติ และมีผลการทดสอบ
การอ่านและการเขียนภาษาไทยต่ำกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนคำในบัญชีคำพื้นฐานชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6

กิจกรรมภาษาพาสนุก หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่เรียนรู้อยู่
ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ตอบสนองความแตกต่างระหว่าง
บุคคล สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นตามศักยภาพของเด็ก โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ
การเรียนรู้ด้วยภาพ การเรียนรู้ด้วยเพลง การเรียนรู้ด้วยเกม การเรียนรู้ด้วยคำคล้องจองและ
การเรียนรู้ด้วยปริศนาคำทาย และฝึกทักษะจากชุดพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ได้กิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยที่เหมาะสมสำหรับ
นักเรียนที่เรียนรู้อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชุดพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย
สำหรับนักเรียนที่เรียนรู้อยู่และมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. นักเรียนที่เรียนรู้อยู่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเต็มตาม
ศักยภาพที่แท้จริง

ข้อตกลงเบื้องต้น

คณะผู้วิจัยภาคสนามเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และ
 ชูพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ช้าและมีปัญหาด้านการอ่าน
 และเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเข้าใจในขั้นตอนการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการอ่าน
 และการเขียนสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ช้าด้วยกิจกรรมภาษาพาสนุกอย่างแท้จริง

